

Dopisi.

Brinjeva gora pri Prevaljah. Na solnčni strani nad Faro stoji ponosno daleč na okrog znan grič Brinjeva gora. Na njem je prenovljena kapelica sv. Kozma in Damjana. Od blizu in daleč kakor od Štajerske in tudi naši bratje onstran meje, iz Koroške, prihajajo, da si izprosiijo ljubo zdravje. Že dolga in srčna želja domačinov in romarjev je bila in letos se bo prvič darovala sv. maša v nedeljo 27. septembra, ob pol desetih dopoldne.

Gornja Radgona. 12. septembra se je rano zjutraj zvonček stolpa oglašil in oznanil smrt Ivane Žigert v 74. letu starosti. Za njo plakata sin in mož. Siromakom je bila prava mati. Iz njenih ust ni bilo nikdar čuti žal besede, opravljanja ali obrekovanja. Ko je svetovna vojna zadržala po svetu, tudi njej ni prizanesla; smrt na bojnem polju ji je vzela sina. Na njeno željo je bilo njegovo mrtvo telo iz Inomosta prepečeno na šentpetersko pokopališče. Zdaj tamkaj skupno spavata in sodnega dneva čakata. Njen pogreb se je vršil v ponedeljek 14. septembra ob ogromni udeležbi ljudstva. Ob odprtem grobu se je poslovil od nje v lepih besedah domači g. župnik. Rajna naj počiva v miru! Družini Žigert naše sožalje!

Ivanjski vrh. Dne 7. t. m., zvečer ob 9. uri, je začelo goreti pri posestnici Mariji Rakuša v kleti, potem se je užgala poleg stoječa preša; oboje je zgorelo s 15 polovnjaškimi sodi. Hiša in gospodarsko poslopje so rešili dobri ljudje. Nato je zopet pri isti posestnici zvečer ob 7. uri 17. t. m. začelo goreti gospodarsko poslopje; potem je se zgorela hiša, da ni mogoče stanovati v njej. Gospodarsko poslopje, krma, ves letni pridelek živeža, gospodarsko orodje, dve svinji in perutnina, vse je zgorelo. Drugo živino so rešili s težkočo. Nastopili so obkraj potniki iz Stavešinc. Ogenj je bil, kolikor se da sklepati, od hudobne roke podtaknjen. Uboga družina je z živino vred brez strehe in živeža. Priporoča se dobrim ljudem za pomoč! Škoda znaša najmanj 30.000 Din skupno. Zavarovalnica pa komaj četrtino.

Ptujska gora. Pod pokroviteljstvom gorskega rojaka tov. g. Jankota Žunkoviča, nadučitelja v pokoju in posestnika v Narapljah, je v nedeljo 13. t. m. preč. g. dekan iz Hoč ob asistenci domačega župnika g. Zagoršaka in župnika majšberškega g. Brataniča slovesno blagoslovil prekrasni Gasilski dom tukajšnje prostovoljne gasilske čete. V svojem globoko zamišljenem govoru je g. dekan razložil pričujočim nad vse bla-

gi in vzvišeni namen gasilstva sploh ter je še prav posebno navduševal domače gasilce za nadaljno njihovo človekoljubno delovanje. Lepo je govoril gasilec na srce tudi tovariš g. Žunković ter je omenil in hvalil nad vse veliko požrtvovalnost, složno dosedanje delovanje ter veliko medsebojno tovariško ljubezen gorskih gasilcev ter vse drugo, kar je pripomoglo, da si je ta podjetna gasilska četa že po dobrih dveh letih svojega obstoja sezidala svoj Gasilski dom. Bodril je v svojem govoru gasilce za nadaljno tako složno in nesebično tovariško delovanje v dobrobit svojega bližnjega ter po takem tudi v blagor fare ter celokupnega našega naroda.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kruta smrt nam je ugrabila našega dobrega in značajnega farana g. Ivan Vehovar. Bil je 1. septembra ob veliki udeležbi občinstva, prijateljev in sorodnikov slovesno pokopan. Bil je več let naročnik »Slovenskega gospodarja« in vrl katoliški mož. Rad je pomagal bližnjemu z nasveti in dejanjem, zato ga bomo vsi šentpeterčani težko pogrešali. Počivaj v miru, dragi Ivan! Žalujemočim domačim naše sožalje!

Širite „Slov. gospodarja“!

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

Zdaj sta molčala in grizla oba isto žalost.

»Pa naj gre k padarju. Ta jo bode gotovo ozdravil,« je mislila Mara po dolgem molku na glas.

Lojze je trezno odkimal:

»S tem ni nič. Cesar ji svete Gore ne dajo in Marija, ji tudi človek ne bode dal.«

Nad Orlico je bilo nebo svetlo in čisto kakor umito steklo.

»Kdo ti bo pa naložil, Lojz?«

»Je Miha dol, bo že on! Ti si nikar ne delaj skrbi! K Lenčki pojdi!«

Priprigel je vola, sedel na ročico in pogнал. Pokal je z bičem, da je odjekalo v hosti.

»Ko bi bila Lenčka zdrava, zdaj bi bilo življenje pri nas prijetno!« Stojilo se mu je.

Mara pa se je motila okoli Lenčke.

»Pa ne bosta mogla sama. Večer bo kmalu. Pot je dolga, preden se bo tje pripeljal.«

Pepa je prišla od zidarjev pri cerkvi.

»Da jo bodo podrli staro, pravijo. Samo zvonik bodo pustili. Rekla sem jim, naj jo pustijo in kar novo zraven postavijo, pa so se mi smejali.«

»Kaj boš zdaj doma, Pepa?« jo je ustavila Mara.

»Bom. Kam pa greš ti?«

»Oplači se, pa bosta težko sama naložila. Grem dol, da bomo doma prej, ko se usiplje nevihta.«

Ko je letela skozi gozd pod Rožco, je že pogrnevala za Gorami in nebo je prevlekla težka siva odeja. Pognala se je na strnišče. Grabila je snopje in ga dajala Lojzu v roke, da je vlagal. Grom se je bližal vedno bolj in nebo se je svetlikalo.

»Poženi navkreber, da nas ne dobi!«

Kolovoz se je pnel strmo navzgor čez reber in voli so se pehali in hropili. Dež je padal v težkih škrapljah na redko, ker mu je veter branil. Žitno steblovje v rastavah je šelestelo. Kaplje so pleskale po listju na drevju.

»Hajd! K sebi!« je gonil Lojze in vlekel vola za rog.

Mara in Miha sta šla nekaj korakov zadaj in gledala naravo, kako se je zgostila v pričakovanju nečesa strašnega.

»Toče ne bo menda. Veter bo pač počesal drevje

32 in sadje stepel,« je menil Miha in podprl z lesenimi vilami voz, da se ne bi prevrnil na obronku.

Zabliskalo se je krvavordeče, na dolgo in široko. Zagrmelo je, kakor da bi se zemlja vdirla v nezane prepade. Na Vrhuncah je zagorelo v hipu z visokimi, ostrimi plameni.

Mara je kriknila in Mihi se je stožilo.

»Nov pod je, pa bo zgorel. Kaka škoda.«

Mara pa je klicala Lojzu:

»Brž v breg. Gor pa izpreži, da ne bo nesreče. Bežali bomo na Vrhunce gasit.«

Mara je napela oko in kriknila:

»Joj, hiša je že tudi v plamenih. Ogenj je preskočil.«

Zagrizli so se v breg in hiteli...

Blisk je sledil blisku in grmelo je venomer...

»Mara, ti se bojiš bliska?«

Mara ga je debelo pogledala:

»Seveda se ga bojim ko vsak.«

»Jaz pa se ga ne bojim. Kjerkoli umrjem, ker sem tako zaobljubo naredil. Za Lenčino zdravje.«

V tistem hipu se je zasvetilo in zagnalo kakor ognjena kača nad njima, da sta izgubila vid. Zarsalo je in se razbobljelo v grom...

»Jezus!« je zakričala Mara.

Ko je odprla oči, se ni mogla znajti. Taka svetloba kakor v peklju. Voz gori. Junca mučeta in vlečeta vsak na svojo stran... Ves breg je ožarjen... Zublji švigajo in sikajo v noč, kakor jeziki velikega zmaja... Mara plane k juncem, pa jo Miha prehitil. Izpreže živali. Tedaj se zgane voz in goreča grmada se spusti v dolino.

»Kristus!« Mara budi Lojza. Saj mu ni nič. Le zemlja se je dvignila pod njim in ga vrgla. Tako je čutil.

Dobra je zagorela. Plameni prodirajo v smrečino. Vrenje in sikanje. Pokanje in bobnenje...

Vsi trije neme brezmočni, da bi kaj naredili proti tej sili.

Vola sta se vlegla, hropeta in bela pena jima gre iz gobcev. Izmučila sta se.

»Po krampe skočimo in po ljudi, da zajezimo ogenj v dobravi.«

Plameni so lizali vedno višje in dosegli že skoro skalovje, ogenj pa je rastel tudi v širino ob Dramlji navzdol in navzgor.

(Dalje sledi.)

Mož, ki je izumil šampanjec.

Francija se pripravlja na proslavo tristoletnice Dona Pierra Perrignona, moža, ki je izumil šampanjec, pa čeprav se bo ta proslava vršila šele čez dve leti.

Don Perrignon, ki je bil menih benediktinec, je odkril, da dajejo grozdi v šampanji, posebno v Epernu, Ayu, Bousyju, Reimsu in drugod vino, ki se peni. Prebivalci te dežele, ki je dala svoje ime novemu vinu, hočejo sedaj proslaviti odkritelja tega vina.

Materina slika.

Nekaj minut pred pomorsko bitko pri Manili je padla pomorščaku jo pa v morje. Hitro prosi poveljujočega častnika, če sme ponjo, a odgovor se je glasil: »Ne!« Mladec kljub temu skoči v vodo, zagrabi plavajočo jopo in pripleza nazaj na ladjo ter se postavi v vrsto. Zaradi nepokorščine so ga zaprli in po bitki naj bi admiral Dewey podpisal obsodbo na več let trdnjavske ječe.

Obsojenec ves potrj izvleče iz žepa na srčni strani, ko ga poveljnik vpraša, zakaj je skočil v vodo, silko in reče samo besedo: »Mae!«

Admiral poljubi mornarja, dobrega sina, in pravi: »Mladci, ki so za materino silko pripravljani žrtvovati življenje, ga dajo tudi za domovino. Ne smejo te vkovati v verige! Prost si!«